

SØER MED ROBUSTE PATTEGRISE

Målet er robuste pattegrise, der overlever.

● Projektet afklarer om eventuelle forskelle i produktionsresultater skyldes genetik

Foto: Tove Serup

Typisk landrace/Yorkshire so.

Den økologiske svineproduktion kæmper med, at LY søer målrettet den konventionelle indendørs produktion er mindre velegnet til økologisk svineproduktion. Kombinationen af høj kuldstørrelse og et ekstensivt system medfører en høj pattegrisedødelighed. Spørgsmålet er, om der er et reelt alternativ, når der samtidig er krav om samme høje slagte kvalitet, som kendes i den nuværende genetik.

Det vil et nyt projekt "Styrket beslutningsgrundlag og dyrevelfærd i økologisk svineavl" søge svaret på. Projektet begynder nu og i efteråret bliver der mulighed for at gøre status over resultater og erfaringer med det hidtidige avlsarbejde målrettet økologisk produktion.

Gener fra Norge og Danmark

To forskellige typer genetik afprøves samtidig og under ens vilkår, der svarer til den økologiske produktion, dvs. på friland og med 7 ugers diegivningstid. På den måde afklares om eventuelle forskelle i produktionsresultater skyldes genetik.

Rent praktisk indkøbes LY polte fra henholdsvis Danmark og Norge, og der insemineres med dansk Duroc. Besætningen placeres på Aarhus Universitets "Økologi-plattform", hvilket giver adfærdsforskerne nem adgang til omfattende observationer og på alle tider af døgnet. De første faringer forventes sidst på året i 2016. Begge hold søer får to faringer.

Projektet giver mulighed for på tætteste hold at observere egenskaber som søernes holdbarhed, moderegenskaber og temperament (adfærd). Derudover følges grisene helt til slagtning, så resultatet også omfatter viden om kødprocent. På den måde afklares om der er forskelle mellem genetik fra Danmark og Norge, når de skal producere under økologiske rammer. Herved opnås et bredere beslutningsgrundlag for, hvilken genetik der præsterer bedst under økologiske forhold.

Hvorfor norske gener?

Der har tidligere været importeret sæd fra Norge til produktion af egne kryds-

ningspolte. Der var opstarts vanskeligheder med diarree hos spædgrisene, men de norske krydsningssøer viste sig interessante som moderdyr. Der blev iagttaget forskelle med hensyn til temperament og adfærd og disse iagttagelser efterprøves nu under mere kontrollerede forhold, da netop disse egenskaber har en anden og større betydning i den økologiske driftsform end i den indendørs.

Tålmodighed og enighed

Den økologiske tankegang hviler på helhedstænkning. Det er derfor vigtigt at tænke alle produktionens faser med. Det er omfattende og kan ikke nås indenfor et enkelt projekt. Avlsarbejde er spændende, men langsommeligt. Hidtil har der været få andre arbejder om avl, nemlig "Robuste racer til økologisk sohold", "Differentieret avl af økologiske grise - via Danavl" og "VIPiglets", som har givet viden, men der er stadig meget langt til målet. For at lægge sporet ud til det fremtidige avlsarbejde afholdes en statusdag i efteråret. Her vil resultater og mål blive diskuteret så der - forhåbentlig - kan opnås enighed om hvordan arbejdet skal fortsætte.

Arbejdet gennemføres af SEGES Økologi i samarbejde med Århus Universitet og Udviklingscentret for husdyr på friland. ●

PROJEKTET HAR VALGT NORSK GENETIK FORDI:

- Tidligere iagttagelser fra 50 % norske søer viste forskelle i temperament og adfærd
- I Norge har der været krav om løsgående diegivende søer i mange år. På den måde ligner det udendørs produktion
- Det norske avlsmål fokuserer på soens evne til at opfostre egne grise, dvs. det er ikke baseret på princippet om ammesøer
- Slagtekvalitet er en del af det norske avlsmål